

هدر وازه په کی ره خنهي

محمد تیمور

درامای نویی کوردی

بەشی دووهم وکتوانی

روودای گشتی

The Whole Fabula

کوردەکتەرەکاندلو . هدر جوړه درامابه کیش بهی روودای گشتی ناییت . بازاره کی و ئیرتجالی و پانتوماچم بی . یا بینهران هاوبه شی ی پیشاندان بکن . نهمش جوړه ده قیگی سه ربی بی بهو . بهی جه وه ه ریش ناییت و فلسفه فه به کی له بالدا به .

نوسەر زور چاک ده زانی که میژوی واقعیك به شیوازه هونه ری به کی خوی ده نووسینه وه . با میژوو نووسو . کامیره هه لگریش نه ییت ، نه وه تا له رینگای شانوگه ری به کانی نه سیناوه له میژوی گرېك ده گه ین . هه له و روانگه به شه وه . ده لاین شانوگه ری به کانی عبد الرحیم ره حمی هه کاری و . أحمد حمدی صاحبقران و جلادت عالی بدرخان و أبو بکر هه وری موزکی میژوونی سه رده می خویانیا ن پیوه دیاره و . هه نووسه ر بکیش مانی نه وه ی بی به ده ستکاری راستی به مه زنه کانی واقع و میژوونی بکات . گه رها تو نه وه شی کرد نه وه به خوی نه م هه لو نیسته ی هه لیزاردووه و مانی قده غه کردنی برادره برینی خه لکی تری بو بی به . جا بو نه وه ی زیاتر له روودای گشتی بگه ین که وه ک پروازو قه پیکلیکی کوکه ره وه ی شانوی به - Play - شانوی (خا نزا دینکی تر) به نمونه ده هیننه وه ...

برای خا نزا دینکی تر و هه قاله کانی که به کیکیان دوستی خوشکه که به بی . به

هه شونگه ری به ک پیشاندانی روودای گشتی به . روودای گشتیش چیه ی نه ده کی ی واقعیکی لاسانی کراوه . یا چیروکه فراوانه که پیشاندانه . جا چیروکه که سه زانی کیومه لی ناده میزاد بی . یا بالنده و گیان له به رو بووکه شووشه . که چهند - یعنی سه رده کی و لاره کی ی - Themes - له نامیزده گریت . جا شانوگه ری به که رده ی داهینان بی . یا له نه فسانه و داستان و میژوو یا له حیکابه تیکی کون و سه رده ت و چیروکه و بومانیکی نوی وه رگه یانی . هه ناماده کراوه که به دراما یا به شوممه داده تریت . چونکه به کسه ر بو سه ر شانو نووسراوه . نه ک بو خویندنه وه و . هه هیچ جوړیکیش هه ست به بوون و هه ناسه ی نووسه ر ناکری . له ته ک

زرگانی په و ه خه ریکو ه موویان له گه ل بازرگانیکې شاری به غدا نالوگوری ده که نو هه فاله کانو تا که یارو بازرگانه که به پیلان زهره درخواری کاکې خانزادینکی تر ده ده نو، خانزادینکی تر به مه ده زانی و، له باره که ی هه لده گه رېته وه، له نیواندا تاق گه ری به ک ده گیری، به لام له توله ی برا که ی له شکرې ناکوژی و، له یش خو گه باندنه قه ناعه ی بی گونا ه ی تا که یار، به هوی به ده رکه وتی خاتوو خانزادی په شپان و گپرا نه وه ی له شکرې بو چویتی پیلانی بازرگان جا خانزادینکی تر و له شکرې ناشت ده بنه وه، چیروکی دلدارې به سر ده که ویت و خیزانیک ینک ده هینین و، به کورنی نه مه رو داوی گشتی به کورت تریش ده کرتیه وه، یا دریز تر و، له چند چیرو ک و ورده باس پیک هاتو وه، له پشه کی په خته ی درامای دا ده نووسری بو نه وانه ی درامایه یان نه دیوه، یا نه یا خوتیندو ته وه، له جه ماوه ری بیهران زور تر و، نه مه ش ناچته ریزی په خته گرت و، خسته رووینکی کورته ی رو داوی گشتی به، هیچ جوړه تیرامانیکې ره خته ی تیدانی به، خسته رووش له عورنی په خته دا به په خته نازیردری، گه ریت و تیبینی په خته یشی له باردابی و، هه مو که سینکیش به سیرکردن، یا به خویندنه به کی ناسایی هه درامایه که ده توانن ناوا کورنی بکه نه وه، به بی خو مانندو وکردن چند ورده زانیاری سهرپی هه لیبجین، به لام ناگه نه بنج و بنه وانی بزوتنه وه، کارو کاردانه وه ی کرده ی هیله کان و، له په ناو که لینه کانی دیارو نادیار تی ناگه نو، هه رو داویکی گشتیش که زور دوورو دریزی، به که م بزوتنه وه کاری گه ینر بی نانوانی پرسیار و ه لام بو هیله کانی خو ی په پدا بکات و، هیلیکی روونی ساده و ساکار دروست ده کات و، سهرنه که وتی هندی درامو چند چیرو ک و رومانی کوردی و شیعه نوی په کان لیره دایه، که ناوه رو که کانیان له شیوه ی ده نگه و باسیکی رووندا له چند دیمه نیکی مه یودا به هه شتای دین و ده روون و، روودانیان مه ودا نادیارو ته سلک و چپوه داشکا و، که واته رو داوی گشتی و روودان جیاوازی به کی زوریان له نیواندا هه یه، نه گه رچی به په کتره وه به نندن و، په کتر پیک ده هین، هه بویه به نه یا له روودان و چویتی ی هه دوو جوړه چین ده دوین و، بو نه و مه به سته ش باسی چویتی په که کانی (هاواریکی تاساو) ده که یز و، درامای خانزادینکی تر شی ده که یه وه...

کورته شانونی (خانزادینکی تر) درامایه کی ناسایی به، سی چاریگه نیوه شوی شویکی زنجیره ی زه مه نی به سهرهاتی خانزادینکی تری هاوچهرخ پیشان ده داو، شانزده کی شانونیه کی (زور) ه، دوخیکې ترازیدی له باردا به، تیکه ل به بینای درامایه کی بووه، بیجگه له حه مباله کان به چه مکی نوی ترازیدبا دا، کاره کتره کانی دیکه ترازیدی نین، به لکو چند نمونه ی پیتی بوزروان و، ریبا زگه ی (خانزادینکی تر) ریالیزی به کی نه عبری خوودی به، له شیوه به کی چین لیکدرا ودا، به کرده و دژه که ی هه ولی ره وا دانه خو ی ده دا، بویه ده توانین بلین (خانزادینکی تر) جوړینکی درامای فکری به، ییهر ده دوینی و به تمایه ییهر بیر سهره کی و بیروکی بزوتنه ری په سند بکات و، ریگای باور پی کردنی بو خوش بکرت، له به ریگیکی دلداریدا، که وانی چه شنه راگه باندینکی کلیشه ی له دم دایه، هندی له بیهران (خانزادینکی تر) یان به درامایه کی میژووی له قه له م دا، گوا به باری خو ناساندن له پویه کاره سانه میژووی به که ده سنی پی کرده وه، هه چنده باری بنجینه ی

خانزادینکی تر بیجگه له په یوه نندی به کی فله سفی نه ییت. هیچ جوړه په یوه نندی به کی به کاره سانی میرنشین سورانوه نی به، گه پویه کاره سانه میژووی به که باری

خو ناساندن بویه، شیوه ی چین لیکدرا و نه ده بووه. زهره له درخواری داندان ده سنی پی ده کرد، که پویه کاره سانی میرنشین سوران به تیکرانی و هوی گری ی سهره کی ی چیروکی توله سندنه وه به، به لام تارمانی خاتوو خانزادی سوران نه (خانزادینکی تر) دا له زنجیره ی زه مه نی میژووی (خانزادینکی تر) به ده وه. گونجاندنی دوو به سهرات له پینای هاوکیشه که ی جه وه هری درامایه دا بووه. نه یوانی میژوویکی نوی بهوینته وه، گومانیش له وه دا نی به واقعی، یا باری گشتی دیاری هه دوو بینای ناسایی و ره مزنی (خانزادینکی تر) هاوچهرخ بوون و خانزادینکی تریش خانزادی سوران نه بوو، به لکو هه که سیکه خو ی له هاوکیشه که دلدوزینه وه

روودان Action

له درامادا روودان بزوتنه وه، سهرته نجای بزوتنه وه، باشگه ز بوونه وه ی بوئی به، له سفریشه وه ده ست پی ناکات، کاتی که به هه سنی شانونی و هه سنی ده رهینان و هوشیار بوون به رامبر به (ناموزگاری شانونی) درامایه که ده خوینته وه، یا ده بینین بزوتنه وه - Movement - ی روودان وا ده کات له ناوه وه ده ره وه ی هیله کانی دراما تی بگه یز و، گه لی زانیاری و شاره زانی مان لا گه لاله ده ییت و، جه وه هری درامایه مان بو خوردده کرتیه وه، هه بزوتنه وه ی روودانیش دینامیکې یق مملانی و گری به کان گه شه پی ده داو، رو داوی گشتی ده خو لقیی و به ره دووا سهرته نجام^(۱) دیبات و به تیک شکاندنی دیواری چواره م له مه ودا ی سیه مدا به پی ی جه وه هری درامایه که له دووا چقانزکا هه لویست و مه ودا فله سفی به که ی به رامبر به باری بنجینه ده ره سینی و، ییهریش به بوچوونی خو ی نه و حالته ی سهرته نجام شیتل ده کات وه، بو هه به ره مینکیش چه بله لی نادات، نه گینا شانو له هه سی مه ودا کانیدا تووشی نه خوشی بووه.

له درامادا روودان به گشتی، هه مووی له په کتر هه لیکشرا و و روودانی ناوینه ش نی به، به لکو رو داوی ناوینه هه به، که چند باس و چیروکی به که کانی بینای درامان و، به هوی چین له پینای مه به سنی سهره کی و سهرته نجام کورت کراونه ته وه په یوه نندی به کانیان له شیوه دا ناییزین و له روودانیکې گشتی دا کژده بنه وه، به رامبر به په کتر دین و ده روون، یا به پیچه وانه ی په کتر هیله کان په کتر روون ده که نه وه، ییهریش وانی ده گات کرده وه که ناوینه به یا نامیری به، هه له ناو خویدا سهره لده دا هه وه ک شانونی (هاواریکی تاساو) (خانزادینکی تر).

که چی له دراما چین ناسایی به کاندان هه چنده رو داوی گشتی کورت بکرتیه وه، په که کانی روودان له شیوه به کی سروشتی دا دز به په کتره به که له دووای به ک دین و ده روون، هه وه که هه می تالان و (دلداری و په یمان په روری)، نه گه رچی له هه جوړه درامایه کدا بنکه ی راهه پینی هیله کانی دراما هه په که و به تیکرانی چند

مەرگت داپەو، چراكەى دەست ئەستاقى دەكۆزىتەو، (دووا سەرئەنجام)و، سەكۆى شانۆ نامىنى، جا ئەم پاش وپش كىردەى دژ بە بەك، يا بەرامبەر بە بەك، بىنەر تووشى لىكۆلەنەو، بەراووردكرن دەكاو، هەولئى راست كىردەو هەى هەى زنجىرەى زەمەنى رىووداوى گشتى دەدات، بەم خۆماندوو كىردەش زۆرى راستى هەلەكانى بارى بىنچىنە مەوداكانى لە مېشكىدا روون دەپتەو، كەچى هەر وەكو پىشتەر باسەن كىرد، ئەم حالەتە بەهۆى رىووداوى گشتى روونادات و جىوازى بەكانى نىوان روودان و رىووداوى گشتى لىرەداپەو، بۆ ئەو هەى زىاتر : لاپەنەكانى دىكەى هونەرى درامى كۆردمان بۆ ئاشكرا پىت، شانۆ ژورور يا ناو مالەكەى خانزادىكى تر دەكەين بە نموونە، كە بارى خۆناساندن بە شكاندى هونەرى بەكەم دەژىردى و دوو چىروكى تۆلەسەندن و دلدارى بە باسە لاوەكى بەكانىانەو لە شىوەى بەكەكانى دژو نادژ - Anti Counter Unit - دا بەرەنگارى بەكتر دەبن و بەكتر دەخۆنەو..

كە پەردە دەكرتەو، لەگۆشەبەكى سەر سەكۆدا بەرامبەر بەچاوى چەپى بىنەر (تازىاتر سەرنج رابكېشەرى) ژورونكى دىكۆر تەعبىرى رېالزىمى دەبىزى و، كچىكى شۆخ و شەنگو، سەرو سېا - Profile - كرى چا و لەخەو، رازاوەتەو، كراسىكى ئاساىى ئالى كراو هەى خەوتنى لە بەرداپەو، قۆزەكەشى بەگۆرەى سەردەمى بىنەران رېكخراو و خورت و خەرىك ديارەو، تەمەنىشى (۲۵) سال دەپتەو نايىت (سەرنج رابكېشان و ناساندن بە مەوداى بەدەنى و روالەت و ماكياج) گورج و ئامادەبەو سروشى هەىنى و خوش باوهرى و چاوه نوارى دەدات، دەرگاى ژورەكەى داخراو، پەنجەرەى ئاسن شوشە بەندەو، بە ژوروى مالىكى ناو شار دەچى و كاتىش شەو (ناساندن - Personification - بە تىشك و دىكۆر) كەستنى خانزادىكى تر بە كچىكى شارستانى دەناسىندىت و، لە هاتوو چوكرندابەو، كلىلى بزوتتەو هەى زۆر بەتتەو سەرتاپا جەستەى ناز دەفرۆشى و سنگى والاىەو مل و ئەستوى رووتەو دووشان و مى شەربانەو، سەربەستى و هەست كىردن بە كەستى خۆى دەنوئى و، شاپانى سوارىكى ئاواتە وەك هەموو كچىكى هاوتەمەن (ناساندن) دەروونى بە روالەت و بزوتتەو هەى ديار) كلىدى بزوتتەو هەى گەشەدەكاو، دەچىتە نىوان قەروئەلى دوو قەبرى و مىزوتاللى سىستەم نوئى (ناساندن) جىگا بە ئەكسوارو زەپۆشى گشتى) دەپى تەنباى خانزادىكى تر، ئەم حالەتەنى لە ژورونكى ئاوادا كە بە مالى خۆى دەچىت و ناچىت لەبەر چى ئى؟ ! ئايا سەركىردە ئاوتتە لە باوهر بەخۆبوونە؟ ، يا باوهر بە بەخت و نەسىبە؟ ، چونكە ئافەرى كورد بەر لە شووكرن و كاتى مارە كىردن و لە بە بووك چوونىشدا دەچىتە بەر ئاوتتەو، كە دەگۆزىتەو شە بەر بووك ئاوتتەى لەبەر رادەگرى و، حەوت رۆزى ناو پەردەش ئاوتتە بەجى ناهىلىت ، بەلام خانزادىكى تر، ئەنگوستىلەى لە پەنجەدانى بە، (گرنگى ئەكسوار) و، قەروئەلەكەش دوو نەفرى بەو، دوو باقە تىشكى ئالو بەنوشەى لى دەدات، كچىى درامى نىوان بزوتتەو هەى خانزادىكى تر مەندوبوونى لە ژورەكەدا، و اما لىدەكات بلېن خانزادىكى تر بەم درەنگى شەو چاوپەرىى بەكەكو خوشى بەكى رابووردو لە داهاتوونكى

ووردە باسو چىروكى سەر بە هۆبەكانى خودى و دەرهكى خۆيانز و هۆو سەرئەنجامى بەكترىو، رېزەى زەمەنىيان هەلدەكشى و بەكەى گشتى دراما پىك دەهتەو بەكەكانى يا چىروكەكانى نادژو دژى - Counter Unit - بارى گشتى ديارنو بە بارى بىنچىنەو بەندن، تەنيا لەبەر بە بەك نەچوونى ديارەكانى كۆمىدىا پەيوەندى دۆخى بەكەكانى بە دەگمەن بە بارى بىنچىنە دەچن، يا لە شىوەدا وەك دراماكانى تر دەبن، هەر چەندە لە گشت جۆرە دراماكاندا دۆخەكان سەر بە بارى بىنچىنە، گەر هاتوو پىشان بەرى، يا پىناسە بكرىت، واقىعى بىناى دراما خۆى بەدى دىكات..

لە شانۆى بە چىن لىكراو كاندە هەى زنجىرەى زەمەنى رىووداوى جۆرە جىوازى بەك بەرامبەر بە هەى نادىارى روودان دەنوئى و گەباندى رىووداوى گشتى بە هەى سەرەكى راست و دروست وەك درامابەكى چىن ئاساىى ناروات، بەلكو دوو ئاستى بەرامبەر بە بەك وەردەگرى و هەر روودانىك بە بەرامبەرەكەى زەندى درامى دەدرتتى، ئەگەرچى پىكەو هەى سەرەكى هەلكشاوون، لە بەك بەكەى بارى بىنچىنەدا دەستيان پىكردو، جا زنجىرەى هەى زەمەنى مېرووى پاش و پىش دەكات. جارى بۆ پىشەو، جارىكى تر دەكشەتەو، (۲۲) تەوهرى - Sujet - چىروكەك يا زىاتر دژى بەكتر رادەگرى و زەندى درامى دەبەخش و بەكتر دەخۆنەو ئەو هەى مەبەستى چىنە، بەسەر دەكەوتت و جارى واپش هەبە كشانەو هەى هونەرى لە ناو كشانەو دا بۆ هەمان مەبەست روودەدات و بارى بىنچىنە و بارى گشتى ديار روون دەكەتەو، دوو جارىش هەى دراما ئاستى خۆى وەردەگرىتەو، بۆ نموونە:-

شانۆى (ژوروى ئەستاقى لە (هاوارىكى تاساو) دا بارى خۆناساندن، بەكەم تابلۆبە، بەلام سەرەتاي راستەقىنەى بەسەرھانى ئەمىلىانە نى، بەلكو دۆخى كۆتايى بەكانى ژيانى (ئەمىلىان) لە پاش تەقىنەو هەى گرىى سەرەكى، كە روو بە روو بوونى ئازادى خوازان و رزىمى قەيسەرى بوو، هەولئى كوشتى قەيسەر دراو، لەبەر چۆتتى چىن بە پىش خراو، جا بىنەر لەو بارى خۆناساندەدا بەتەواوى لە بارى بىنچىنە و پەيوەندى كارەكەران و رابووردوى ئەمىلىانە ناگات، بە رىگەى خەونى ئەمىلىان، بىنەران دەچنە بەندىخانەو لە چۆتتى بارى بىنچىنەو، هۆى شەژان و نالەبارى ئەمىلىان دەگەن، لە بەندىخانەشدا بە هۆى دەرزى لىدان (زىرەكى بەكارهينانى ئەكسوار) ئەمىلىان و بىنەران بە هۆى (سلايدەت) دەگەرتەو مالى ئەمىلىان، كە چەند ماو بەك بەر لە ژورەكەى ئەستاقى بەو، ژيانى رۆزانەى ئەمىلىانى زۆر شوخ و چاپووك و زىو مندالەكەى لە هەلانەى خىزاندا دەبىن، كە سەرەتا راستەقىنەكەى (هاوارىكى تاساو) و، مەوداكانى بارى بىنچىنەش لە باردابە، جا بەندىخانەكەى بەكەى نادژى بارى بىنچىنە بە - Basic Situation - و لەگەل مالى ئەمىلىان بەنىكرانى كە بارى گشتى ديارنو، بەكەى ژورەكەى ئەستاقى روون دەكەنەو، بە بارى بىنچىنەو دەبەست، كە ناكۆكى و بەگۆبەكدا چوونى نىوان دوو جىيانى ئازادى خوازو رزىمى قەيسەرى و هەولدانى كوشتى قەيسەرە (هەولدانەكە ناسىندراو پىناسەكرا) لە پاش ئەو زەندە درامى بەدا هەى دراما بە پىش دەكەوتتەو، بىنەر ژورەكەى ئەستاقى دەبىن، ئەمىلىان نەخۆشەو، لە سەرە

ناخوشدا ده بیښی ، یا خوشی داهاتوو مهستی کردوو ، چونکه ئاده میزاد له حالتهی ئاواداو له بهر ئاؤینه دا بیر له خوئی و همرسی مهودا کانی تممن ده کاته وو ئاؤینه ش به گشتی ههای ئه و حاله تانه یه و ، بویه خانزادیکی تر به همدوو دهستی تزه جوانه کی به نازوه هه لده خاو له تو وایت دوو دهست له په کتر ئالاندنو ناوقه د گرتن هه ولی زالی بوونه سر خه بالیکی نامو ده دات و له دووایدا به بی باکی ههر له پیوه تا که کتبی ژوره بی کتبخانه که ده خوینته وه و ، کتیش ههای به سه رها ت و تاقی کردنه وه و هه ولیکه ، ئاده میزاد به مه بهست ده بخوینته وه ؛ به لام خانزادیکی تر به ناره زارایی یه وه زوو دابده خا (کپی درامای) ده بی ناوهر وکی کتیه که له گه ل به سه رها تیکی ناخوشی بگونی و ، ده چینه بهر ئاؤینه و سه ری شانه ده کاو ، خهم ده روئی و ، به خوئی ده خه فی (تامه زروئی داگرساندن) و ، شتیکی له دلدا یه و ، پاش ئه وه ی چند جاره تماشای کاتژیر ده کات (وو شیار کردنه وه) دره نگو و چاره وه ری کراو نه هات و ، خانزادیکی تر خوئی ده دوئی (شکاندن بی ده نگه) :- نه هردی - بیده نگه - نه جاره هردی - بیده نگه - دلنایم - به توندی - له شکرکی - کپی درامای - (به هیمی) ئه وه بووه سی شه و (بیده نگه) سینه وه ، بریاره بیت (کپی درامای) نه گه ر ئه م جاره نه هاتی (به توندی) خوم ده زاتم چی ده کم - بون له خوئی ده دا - بیده نگه - سهیره ده لئی لیم ده ترسی (بیده نگه) یا ههستیکی کردوو (کپی درامای) ...

نه گه ر هاتوو بیرمان له و خودوواندنه ی خانزادیکی تر کرده وه ، ههست به قسه به کی ئاسایی برکه به پاش و پیش خراو ده که یڼ ، ئالیره دا ده لاین : - هندی واتی ده گه گن گه رها توو ههر قسه به کی ساکاری بی سوودی درامای ئاوه ژوو بکرته وه و پاش و پیش بکرته ده بی به دراما و گه ر و وشه کانش به ریزو ئه ستوونی رینگرخان ، ئه وه شیری لی ده رده چی !! که چی ووت و وژیوه درامای ده بر پینی ئاسایی یه و ، بنه ما که ی کرده و حاله ته کانتی و هندی جاریش و وشه به ک جیگه ی ده یان رسته ده گرتنه وه و دراما ش وه ک چیرۆک و رومان په نا ناباته بهر وه سف کردن و ، پشاندانی پالشتی و خو ههر قسه به کی ئاسایی به ژیره له دراما به دهر لی یه و کاره کتیش به گوزیره ی مه بهست و حاله ته کانی خوئی ده دوی ، که وایی پیشتر قسه ی شق و په قی بو ئاماده ناکری و ، به داخه وه ئه م دیارده به له هندی درامای کوردی داو له «خانزادیکی تر» دا زاله و کاری کردنه سه ر بزووتنه وه ی دیمه نه کان و ناخی ده روونی هه لوئسته درامای په کان و ماوه ی روو به روو بوون و پرسین و لأم و هیرش و کشانه وه و نزیک بوون و دور که و ته وه ی شیواندوو و ماوه ی گونجان و نه گونجانی کرده کانی زور تهسک کردوو و ، بوته ده نگه و باس و زور هه ناسه ی ژره ده ق و بیر کردنه وه ی بینه ری پرپوه ، جالیره دا شیوه ئاسایی به که ی قسه ی خانزادیکی تر دووباره ده نووسینه وه و ، وشه کانی زیادو ئاموزگاری به شانوی په کانی لی فری ده دهن ، که چی مه بهستی قسه که ناگوری :- ئه وه سی شه وه ، بریاره له شکرکی بیت .. ده لئی ههستیکی کردوو ! ، (نه هردی نه جاره هردی) دووباره کردنه وه ی هردی دلنایی یه و ، پیوست به ووشه ی دلنایی ناکات و ده لئی ههستیکی کردوو ، به

چوینتی نواندن و کپی درامای ده سه لات و هه ره شه و ترسی لی به ده ی ده کری که چی نووسه ر (نه هردی .. نه جاره هردی) . دلنایم ی پیش خستوه تا له گه ل هاتی له شکرکی دا نه گونجی ، تا گزریون ده بریاره ی هاتن و نه هاتی له شکرکی پهیدا بی ، ههر چهنده له سه ره تاوه ئه و حاله ته دروست بیو ، بویه گونجاندنی (نه جاره هردی) له گه ل هاتی له شکرکی زیاتر تامه زروئی داده گیرساند که ده بی له پاش گزریوندا بیری لی بکرته وه ، ههروه ها گه ر دلنایی له و راده به بیت نایی دوودلی به دووادا بیت ، که وایی پاش و پیش خستی برکه کانی قسه ی خانزادیکی تر له جیگه ی خوئی نه بوو ، چونکه به ک له مه بهسته کانی خودوواندنه که ئاماده بوونی له شکرکی بوو ..

به ههر حال که په رده ده کرته وه تا خودوواندنه که ی کاره کتیری خانزادیکی باری خوناساندنی کورته شانوی «خانزادیکی تر» کروکی خوئی بو بینه ر ناشکا ده کات و ماوه ی بابهت خسته رووش ده دات ، که له پاش دانیشنی په که جاره له شکرکی له سه ر کورسی دا ده ست پیده کات و لیرداش پیوسته بووتری کوز شانوی په کان هه ره لپیوه ده ست پی ناکه و باری خوناساندنی خانزادیکی تر به گرفتیکی ناوه راسته و به هوی چینه که ی که لیکدراوه به ره و سه ره نای راسته قبه نه بجام دیت وه ده روا ت ..

خانزادیکی تر له خودوواندنه که پیدا چند حاله تی ده نوینی :-
 دوو دلی و دلنایی ، گازانده و سوو له خو بوونه وه ، سه ر سوورمان و هیمی و هه ره شه کردن و له خو بایی بوون و ده سه لاتداریتی ، ههروه ها هویه که بو ئاماده نه بوو سی جارن ده دوزیتنه وه (هوی گری سی سه ره کی) ، به لام باسی نکات ده به شاریتنه وه و دووای ده خات ، له هه مان کاتدا چوینتی نه له فوز کردن خودوواندن ره فتاری خانزادیکی تر هه ولی ئه وه ی دا چیه ی چقا نوکه که زیاتر بشکینی لیک ترزان و بابهت و ورده باس و ره فتاری کاره کتیران له دوو ئاستدا روون بینه وه له ئاستی سه ر شانوو له ئاستی بینه راندا ، چونکه له خودوواندنه که ی خانزادیکی تر به ناساندن به قسه و به ناساندن به را له شکرکی ناسیندرا ، که دلداریکی به لاین شکیه پیشتر خوا خوی بوو خانزادیکی تر بیینی که چی ئه وه سی جاره به لاین ده شکیی جاری چواره میش هیشتا ئاماده نه بووه و ، شتیکی ده هره ق خانزادیکی تر کردوو زانیویتی خانزادیکی تر به کرده وه که ی زانیوه و له ترسان ئاماده ناییت ؛ به لام نه جاره هردی چونکه وا دیاره به لاینی خوشی دره نگه شه وی له خانزادیکی تر وه رگرتوه ههروه ها ، له خودوواندنه که دا به گوزیره ی خانزادیکی تر ناساندنی خودی تیدابه . که ده سه لاتداره و هه موو شتیکی پی ده کری و له گرفتیکی سه خت دابه به هوی کرده وه که ی له شکرکی ، که ته نیا جاری هه رووکیان به کرده وه که ده زانن و یه هیچی لی نازانی ، جا بوگه بیشته چوینتی ئه و کرده وه به هوی نه هاتی سی جاره : له شکرکی ، خانزادیکی تر به لاینی خودانه دهستی به له شکرکی داوه ، بویه ش رازاوه ته وه و ، بون به کار ده هینیت و ژورو قهرویه دوو نه فیه ی به کی و جوا ریخستوه ، چونکه گه ر مه بهستی شتیکی تر بووا یه له پاش نه هاتی سی جار له شکرکی جه ب نه ده درا ، که وایی خانزادیکی تر ده وی به روواردیک له تیوان زانیاری په کا خوئی له شکرکی بکات و بینه ران نازان خانزادیکی تر چون پیشوازی له شکرکی ده کات

به لام ناشکرا کردنی نای لهشکری و ناونیشانی دراما که به لیتی شه وو. ناماده نه بوونی لهشکری و گفنی خودانه دست هاو کیشه به که له گه که به سه رهانی خاتوو خانزادای سوزان دروست ده کات و

چواره مین هه ولی خانزادیکی تر به دووا هه ولی خاتوو خانزادی چل بسک ده به سرینه وه، که له باش هه ولی یکی زوروه به به لیتی شوو کردن به لهشکری سه کرده لهشکری و چل سوار رابکیشینه وه قه لاتی سوزان و به ته گیری ناولی هه سواریک له مالیکدا دابزن و لهشکری سه کرده یانیش بووه میوانی خاتوو خانزادی چل که زی و ده رگای زوروی میر سلیمانی بو کرده وه خانه خوی به کانیش به شه و له ساری هه چل سواره کانیان داو له گه ل سپهری به یانی سه ره کانیان له دیوه خاندان له به دم خاتوو خانزادادا کومهل کردو ئینجا وورده وورده که وتنه کوشتی

لهشکری که وانه لهشکری هاو چهره رخ برا که ی خانزادیکی تری به کوشتن داوه و. خانزادیکی تریش به به لیتی خودانه ده دست وای کردوه، که لهشکری له زوانگه که دا ناماده بیت. به لام نایه دلداره که ی خوی ده کوژی. یا به گونا هباری نازانی؟! (زیره دهق + سه ره دهق) زه پو شه سیکسی به که ی باوه ش دوویشکی نالی شه بدانی و به وشه یی په روشی ناو گله یی زه ردی سارد تیکه له به سووریکگی گه ش (ناساندن به زه پو شی گشتی) وا ده کات به شه وانی نالی تی بگه یی و له شه وانی نالی شدا زور شتی خوش و سه یرو سامانک رووده دات به لام ناساندن جوراو جوره کانی چنین کاره که ری خانزادیکی تری له ده روزه به کی خودی نه زعه یی تا که که سی دا ناساندو وی نه بینه کرد نه نجای دراما که به خوش نه نجام - APPY END - ی زوانگه که بزانی تا له م حاله تانه ی باری خود ناساندن که تیکرانی دراما ناشکرا ده کات. پیوسته ناگامان له چو نیستی روودان هه بیو سه رنج بدنه لایه نه هه نه ری عکابه ساردی سه بری پیشاندان نه که یی و له هدلتگه وه هه یه کانی ناوه ر وک بگه به. نه گینا پیوست به دتین و خوی نه ده وه ی ته وای دراما ناکات، به تایبه تی نه وانه ی سوودیان له میژووو. فولکسلور وه رگتوه، چونکه زانراون

کاتیک ته پی پی دی. خانزادیکی تر گوی قولاغ ده پی و (گوینزرا نه وه ی دیمه و هوشیار کردنه وه)

ه تا تکی ده کاو له نیوان قه رویتله و میزی توالیت. له کلیل ده گه ری و، د سه ته کللیک ده دو زیته وه وه له په نجهره وه داو پته خواره وه (ناساندن مه و داکانی جینگا، که کو شکوه و حوش و بانی هه یه وه لهشکریش له ده ره وه یه وه. جا خانزادیکی تر چه رچه ف و بالیف چاک ده کاو. شه ش ناگریک بهر ده بیته وه به نه سپانی هه لئی ده گریو. هه له ژیر بالیف ده بشاریته وه (گرژ روون و گوا به شتی رووده دا) ده رگا له ده ره وه ده کریته وه. به لئی لهشکری هت. به گه رم و گوری له تو وای بیت گورکی به دووا وه یه خو یده کا به زوو و که دا. نه فندیه کی که تره و ده م و چاو مه پیبوو. کلیدی بزوو یه وه ی نالو زنی که سیتی هه له پاسینکی ده نواندو. به خه نده به کی ساردو سرو خوی به سه ررداری مال ده شو به اند. به شیتاپی ده نگه که خه که ی خانزادیکی تری ده لا وانه وه وه ده چه مایه وه!! جوره کشانه وه به کی له ناخدا بوو. خانزادیکی کیت ده رگا قفل ده داو په نجهره که ش جوان داده خا (ناماده کردنی بینه ر) به لام

نه م حاله ته و چونه پشت لهشکریو سه قه رویتله و دل نه وه ی لهشکری بیو دانیشتی له سه ر کورسیدا که نه ده بوایه به م جوره ناموژگار به شانوی بینه پیناسه بکریت، دو خیککی ناساییبوو، وای به ده رخست که هه یج جوره گر فیککی وا زور سه خت له نیوان هه ردوو کیاندا نی به (... ده زام چه ند تا وانا مرم ده رچه ق به ری زت به لام بر وای بکه گونا هبار نیم...) که وای لهشکری به هه موو شتی کیده زانی خه میشتی هه رر یژو و لداریه که ی خو یه تیو دووه و لپی قوتاییبانه ی لهشکریو خانزادیکی تری ده روزه به کی زور ساردی هه لیکش مانی هیللی سه ره کی دراما بوو روو به روو بوونه که مه وادی به ره و دوندی گر بی سه ره کی گه رم نه کرد ووت وویژنی لهشکری به بسک کردنه وه و خه لک ت تا وانا بر کردن و خوشه و بیستی خانزادیکی تری داوای لی بووردنیده کرد. هه یشتی خانزادیکی تری کوش نه وه ی کاره کتیری هه شکرری پی بی باوه ر زیاتر خزمه تی لایه نی توله سه نلنی ووت وویژنه به به که نه چوو کانی خادزادیکی تری کردو مه سه له ی ژه هه ده خوار ددان زه قتریو (ناساندن) به کارو به هه، که چه ی ده بوایه کیی درامایی گشت لایه نه به به که نه چوووه کانی ووت وویژنی خانزادیکی تری لهشکری به ته وای به رچه سه بکریت و، نریک بوونه وه ش روویدات به تایبه تی که لهشکری له سی ر کورسی داده نیشتی، یا که خانزادیکی تری به خه نده به کی سه ره کوتن و دل پر له ناره زوو ده لیت: (تا نه واده به مند خوش ده وی؟!، باسی جوانیو شوخیو دلداریم به.

بار ابروو پینزین، کای کون به با نه که یی (ناساندن ده روون) جا وه قه می هه ردوو حاله تی دوور که وتنه وه و نریک بوونه وه به هوی به کتری ده هاژ عکابه وه، وه لام و وه لا مدانه وه ش - Retortes - به تیتتر ده بووو، چو نیستی بینای ووت وویژنه به ده رده که ووت و، دوخی ده روونی کاره کتیرانیش ده ناسیندراو، ده روزه ی تاقیگه ری و تاقیگه ری و که به که نه تخت به رچاوی بینه ری نه ده گرت، به داخه وه بی باوه ری کاره کتیری لهشکری هه ر له سه ره تا وه نه و پیوسته درامایی یانه ی هه لوه شانددبوو ووت وویژنه نه هوشیاره که شی یاریده ده ری بوو (من ئیستا له مه بدانی جوامیری دلداری تودا بیگومان دووراوینکی کوسکه و تووم (ناساندن تا که که سی و نمونه یی) من له پینا و گره و بردنه وه ی تیرگری لایه تیم ته نیا تا که هیوا به که م ماوه) نه ویش تاقیکردنه وه ی چواره مه، بو نه و مه به سه شت ده بوایه بینه ران رابیتزین و تاقیگه ری بیته کابه وه به ریگای لهشکری تر و خانزادیکی تر بینه ران به سی تاقیکردنه وه تپهرن (شانو بو بینه ره) تا گونجاندنی نه رستوتالیزی بیته دی، بویه لهشکری به و گورسه به ستراره که به شیوه به کی سه بر له سه ر ده رگا هه لو اسرابوو، ده شی سه بری هه لو اسین له بهر نه وه بوونی، تا بینه ر به پیش به سه تنه وه که نه که ویت و لهشکریش به ناشاره زاو بی ناگا تی بگات و له با به خی به سه تنه وه که ش که م نه بیته وه، نه گه رچی لهشکری بو هه موو شتیکی خانزادیکی تر ناماده بو، شه ش ناگریش هویه کی به تیتتر بوو له سه رنج راکیشاندا، چونکه هه موو شتی باس کرابوو زور بلتی گیرانه وه، به سه تنه وه، هه ره شه ی کوشتن و شه ش

نگر له سهرچاوو سنگگ و دل دانان همووی بو تهنگاوکردنی بینهران بو تا به زه بی به لهشکری بیت و ، به چاویکی سله بی بیر له لایه بی میژوی ههر دوو لهشکری نه کاته وه ؛ به لام وا دیار بوو مهسه له که له و جوړه بوچوونانه گه وره تر بوو ، چونکه ههر دوو لهشکری به هموو شتیکیان ده زانی ، لهشکری هاوچه رخیس برای خانزادینکی تری هوشیار نه کرده وه و سی جاریش به لیتی شکاندو ، تا به لیتی خودانه دهستی وهر نه گرت له جاری چواره میندا ناماده نه بوو ، سهره رای نه مهش خانزادینکی تر جه بی دا نه گهرچی ، دینامیکه تی رووادان و رووډوی گشتی تاوانباری کرد ، بویه ش دیمه نه که جامی کردو دؤخیگی مهیوی وهر گرت ، که به زوری له کو میدا یادا باوه ، له پیناوی تاقیکردنه وهی چواره مینشدا میلؤد راما یانه په نا بردر ایه بهر نا کاوی (خودا وه ند له نامیره وه) له پاش دهنگدانه وه دا ، تا ته قینه وهی گرتی سهره کی له په نای میژوودا ره وای بدریتی ، تارمایی خا نوو خانزادی سورانی په شپان له سهر نامیره کی به پیچکه به ده رکه وت ، به هر گیتی کوردنی کراس زوردی زور توخی (هیای راستی) له بهر دابوو ، جه وه هری دراما که ی به ریگای نامورگاری کردنی خانزادینکی تر به بینهر انی راگه یاند :-

نیوسته به خویندنه وهی دووه می میژوو ، جهونی به کانی میژوو چابکرینه وه و ، گوی نه دریته رق و ناکوکی به کانی میژوو ، قسه ی خه لکی و هندی قسه ی نه ستق و پندی پیشیان باوی نه ماوه و ، مهرجیش بی به قسه بک بک وینه شازیک قسه که راست بیت و ، گهر به کیک نه بیوانی به رامبر به کار بیکی ناهه موار بوهستی ، ناچارو بی چاره و سزا نادی و ، ده بی چا و پوخی له هندی شت بکری ، تا هموو شتیک ههروه کو خوی لی بیته وه و ، دلداری و ناروزو پاریزری و تووشی شکستی نه بیت و ثافرت و پیاویش به بی به کتر نازین . جا نه و فلسفه فیهی (خانزادینکی تر) لهشکری به گونا هبار دانه ناو سزادانی لهشکری سهر کرده ش به هه له به کی میژووی دانو ، په یوه ندی به کانی بایلوژی و سروشتی نیوان ثافرت و پیاویش له سهرووی گشت په یوه ندی به کانی کو مه ل . (وه ک من مه که ، وه ک منت لی دی ، سی جار زیاتر دووباره کرایه وه) یا (بوومه میر ، به لام میرنکی بی دل ، میرنکی ناشاد ، میرنکی بی توجاغ ، به دهستی خوم نیرگری لاویه بتم هه لویه راند ، به ناروزوی خوم توجاغی خوم ویران کرد) جا خودا وه ند له نامیره وه فهرمانی کشانه وهی هونه ری دا پیلانی کوری هه فالانی لهشکری (چیروکی باری بنجینه) پیشان دراو خه بهری کابراکه (به که ی دؤ هویه کی گری) - رهت کرایه وه بووه بوختان و به زانیاری به نوی به کانی تاقی گهری ناماده کردن - Civlizing - خانزادینکی تر شاره زانی به کی نوی بوؤوزرایه وه (ته قینه وهی گری) و ، ماوهی بیر کرده وهی بوووو ، له ناخی دهروونیدا تووشی کوده تابه کی قول بووو گوراو ، دزی هه لگه رانه وهی به که می هه لگه رایه وه و ، چیروکی توله سندن راونراو ، چیروکی کونه دلداری بووزایه وه (لیژی هیلی دراما) لهشکری تاکه یارو خانزادینکی تر له جهرگه ی گله به کی ز هردی

سپی ی پانی زه مین نالی خوینین ، ناشت بوونه وه و چیروکی خیزانیه دوو که سی زور شاد پیک هات (چاره سهرو کوتانی) و . به خو نه نجام Happy End - دراما که دووایی هات ، جالیزه دا ههر به هه روودان نه که به هوی رووداوی گشتی له دیوی دهرو ژووری دراما تیگه بشتین که چون به که کانی دژ باری بنجینه (خه بهری کابراکه و به هه لگه رانه وهی خانزادینکی تر و ، به سسته وهی لهشکری) به رامبر په که کانی نادژ بهزی (به ده رکه وتی تارمایی خاتوو خانزادی سورانی سهرگوزشته ی لهشکری و دووه هه لگه رانه وهی خانزادینکی په که به کی نادژی - Anti counter unit - باری بنجینه له کوتانی (ناشت بوونه وهی ههر دوویارو پیک هیانی خیزانیک) په ییدا بووو خوی به دووا سهرته نجام له قه له م دا .

لیره داش بهراوورد کردن له نیوان (خانزادینکی تر) و (تو دیب) سوفوکلیس ، بیچکه له به به ک چوونی چوونتی چین چند خالیکه هونه ری و نایدیولوژیان چه نگک ده که ویت ، ههر چه ندی بینهری نه چه رخنه به چاوی بینهری سی هه زار سال له مهو بهر ته ماشای قده ریکه وت و هه له و ، سزادان و ، سزانه دان و ، به هیزی و ، بی هیز گره کتر ناکات ، جا گهر قده روو ، تووره بوونی خودا وه ندی کان و ، نه زانین (تو دیب) ی به زه و هه له کانی هاندانی ، نه کاره ساتی نه فرقی ناسهان و رق و کینه ی شهیتان و ، ناهه مواری کزو خوشه ویستی براو خه بهری کابراکه و قسه و قسه لوکی شارو نوا که له نه ندیشه ی میلی دا ههر وه ک خوی پاریزرابوو ، ههر د لهشکری کون و هاوچه رخی گونا هبار کردو ، دلی ههر د خانزادیشی ره ق کردو ، لهشکری سهر کرده به غه در کوزراو ، لهشکر دووه میش خه ریک بوو بکوزریت ، به لام بیر کرده وه و ، گور رووی داو ، دلی خانزادینکی تر نهرم بووه وه ، له گه له لهشکری دا ناش بووه وه ، که واته (تو دیب) ی سوفوکلیس به خه بهری شپوانه پیره که ناوه وه تووشی کوده تابه کی قول بووو ، خوی سزاداو شاری (تیبه) ؛ رزگاری بوو ، که چی به پیچه وانه وه ، ههر چه ندی هه له کانی لهشکری نوی له هه له کانی (تو دیب) که متر نه بوو ، سزا نه درا ، که و هه کاره کانی واقع له لای سوفوکلیسدا نیجابین ، بویه (تو دیب) یا هوشیار نه کرایه وه و ، له بهر لاساری و هه له پاسی و زورداری و خوی ریژی سزادراو ، شار به ده رکر او ، به لام له لای خانزادینکی تر هه کاره کانی واقعی به سلهی دانراو به ره رچ کراو ، به شیوازی ناروزو ناروزوی خودی و ، دلداری دوو که سی په پیره وکرا ، ره خنه له هه لسه نگانندنا بیر له هه لویستی پیشینی نووسین و کامل بوونی نووسیندا ده کاته وه ، گهر سوفوکلیس و خانزادینکی تر له سهره تاوه نه جوړه هه لویسته یان نه بویه نه نجامی دراما کانیان وا نه ده بوو ، که و او تو دیب ههر له سهره تاوه لاوازو ، بی هیزه ، لهشکری و

خانزادېکې ترويش به تين و توانان (دوو شته کهت هيناون . بیده ، راست ده که ی) شته که ش دوو نه نگوستيله بوون ، که له سه ره تاوه ، له گيرفانی له شکرې دا بوون و ، بيجگه له وه ی که به لگه ی خودانه ده سته له جاری چواره مدا ، ههروه ها بریاری پيشه کی ی چينه ده رباره ی له شکرې که کاره کتريکې به هيزو جينگای پروايه ، بويه ش (خانزادېکې تر) دژ به رومانسی يه ت ههردوو دلداري شاد کرده وه : نه که رچی له واقع دوور که و ته وه و جوړه رومانسی به تیکې نه رگسې يانه ی بو ره خساندن و ره فتارو ريبازيش له هه ر جوړه دراما به کدا چونتې که سیتی و خووی خودی کاره کترو چين به ديار ده خن ..

—خوداوه ند له ناميره وه — خوداوه ند له ناميره وه زاراویکې جيهانی به و ، به کاره هینانی مانای لاسای کرده وه نادات و ، به شيوه به ک له شيوه کاندا ، له نه ده ب و ، هونه ری ، کوردیدا ، له باوه ، له چيروک ، له حیکایه ت و ، نه فسانه و ، داستانه کاندا له (دئوی سپی و لاس و خه زال و خه ج و سپاه مندو ممی تالان و گردی ره ش و کوپخا سئوی دا ... هند) ، له لای هوميروس پيش ، به شيوه به کی تر ، له باو بوو ، له «نه لیا ده» دا هه لگرتی (هیلین) به رووداویکې ده ره کی ی نا تاسای دیته به رچاو ، که چی هوميروس به تا که هوی داناوه ، تا ره وای بداته دا گير کردنی و لانه کی خوی ، یا ده بينين به ناره وای له پال و واتې (هکتور) کم ده کاته وه ، که به رگری له زه وې به رمالی خوی ده کا له جهنگی (ترواده) دا ، به لام هوميروسی نه زمیری به هه نجته ی خوداوه نده کان (هکتور) ی مهن به ده ستي (نه خیل) ی سادی ی درنده به کوشتن ده دات ، به جوړیکې وا درنده يه تی نوروستوکراتی يه تی يونانی به شه رفروشه کانی لی دياره و ، چنه د برگه به کی «نه لیا ده» به زمانی خیتی و هوری دوزراوه ته وه که پينج سه د سال به ر له هوميروس نووسراوه ته وه ، هيچ دوور نی به دوزراوه کانی نوی زور له به يت و بالوره کانی هوميروس و بيسترانوس تاشکرا بکات ..

له شانوی نه سيناشدا بو کرده ده ی گری قلی خوداوه ند له ناميره وه ، ته نیا شيوه به کی هونه ری نه بوو ، به لکو جوړه فه لسه فه به کی ميتافيزیقي و تايد بالیستی له پالدا بووه ، گه ریت و خوداوه نده کان چاره نووسی ميله تيان به ده سته وه بیت ، نه وه هه ر نه وانیش ده توانن گری کویره کان بکه نه وه ، تينجا هه ر چونی بیکه نه وه بينه ر مانی سی و دووی بونی به و ، له ماوه ی به شی دووه می سه ده ی نوزده هه مدا ناتورالیزمی به کانیس هه لس و که وتی ثاده ميزاديان به هوکاره کانی بايولوژی و ویراسه ت به ده سته وه و روویان ده کرده داهيتانه نمونه یی و نا تاسای به کان دوور له هوکاره کانی واقع و ، ته نیا پشتيان به جه بری چاوه دیری و نه زمونگه ری و شاره زای دوور له ناوه ندو ده ورو به ر ده به ست و باشه و خه رابه يان به يک ده زانی و بوته و مه به سته ش

چه شينکې خوداوه ند له ناميره وه و قه ده ريان ده نواند ههروه کو چاخگيری نوی که له چنه د به رگيکې ثاره زووی خودی و تا که که سی و ته وژمی هوش و ریکه وت و غه ريزه ی جوړاو جوړو بيزاری ژبانی روژانه و په راویزی ژبان پيشان ده دراو ، کاره ساتی سه ره تا گه رم و نه تا سارد له دراما کانیاندا ده بيندراو ، به کت و پری و له نا کاويدا چاره سه ر ده کراو ، زور بلتی و شه ره قسه و دووباره کرده وه ی برکه کانی ووت و ویزو ، خود وواندنې دوورو دریزو برگی بروسکه یی و جووینه وه ی ووشه به لک و چنه د ووشه و ناساندنی لاره کی و خودی له داهيتانه کانیاندا بينه رانيان خه ریک نه کرده و خویان له چاره سه ر کردنی باری گشتی دیاری دراما نه ده داو گه شه کردنی روودان و رووداو له پیناوی پاراسنی باری بنچينه دا له گه ل تاسی ریکې بينای ناوه وه يان نه ده گونجا (۲۳)

باری خو ناساندن

باری خو ناساندن — Initial situation — نه و باره به که نووسه ر له چنه ی به ره مه که بیدا ده ستي پي کرده وه (پيشه کی به رای - سه ره تا - خسته ر وو - ده روازه) و ، به شيکې نور دوو گانی زور گرنگی جه سته ی چينه و ، که روکی هو و مه به ست و دژو نادژو ، ره فتاری کاره کتروان و مه رجه کانی بزوتنه و هبان ده ناسینی و ، تاشناسی و ، کی ته و او له گه ل بينه ران ده به ستي و ، په که و سه ريش نایاندينی ، که واته باری خو ناساندن په که به کی سه ره به خ و نيه و له واقعی باری گشتی دیاری دراما جيانا کرينه وه و به ی ژباری و گيانی هه مان واقع نايه ته دی و ، هه ر جوړه رووداویکيش باری خو ناساندنی به خو وه به ، نه گينا په يوه ندی يه کانی کو مه لا يه تی و ، ژبانی تیکرانی ثاده می زادو ، بوونی کو مه ل نه ده هاته دی !! بو یه باری خو ناساندن به وه ستانی پ درده له رووی بنه مای تیکرانی به ره هم لاده دا ، به ی نه وه ی هه موو شتی به جاریک به ده سته وه بدات ، ههروه کوژدان تاسای ثاده ميزاد له ژبان ده گات و ناگات و به هه ول کوشش هه موو لابه نینکی دیکه ی لا تاشکرا ده ی ، دراماش هه روا باری خو ناساندن ده يناسینی و ، هه ر په که به کی دراما کيش خو ناساندنی Anitlaal باردايه ، چونکه هه ر په که به کی موه دای تايه تی خوی هه به و ، گشت توخمه کانی بينای دراما و بنچينه کانی سه ر به ياساکانی ده ره يتان و ، نواندن و ، رو ناکيو ، دیکورو ، موسيقا و نه کسسوارو ، ووت و ویزو ره فتاری کاره کتروان و ناساندنه کانی تاسای و چونتې چين باری خو ناساندن دروست ده که ن و ، مه رجيش نی به ، په که وسه ر له پاش باری خو ناساندن دراما که به ره و دوند پروات ، یا نه روا ت ، یا له دونده وه ده ست پی نه کات ، نه وه ثاره زووی نووسه ره ،

با چۆنیتی روواداوی گشتی ؛ بهلام دهئی زور ناسک و بوخته و سهرنج را کیش و تیرو تهسهل و پرمانا بیست و نووسه بتوانی گشت پیوستیه کانی سهلی و ئیجابی دراما که به تهواوی ناماده بکات و، هیلی دراما که ش به ره و هه لکشان هان بدات، ئینجا سه ره لسانی باری خوئاساندن توندو تیژ (محمد سیوی) دهئی، یا به ئه سپایی (خانزادیکی تر) یا به نواندنی پانتومایم (گونده کم به جی ناهیلیم) یا به خودوواندن (مهمی ئالان و دلداری و په یمان پهروه ری) یا سامناک (مانگی ئاوابوو)ی هونه ره نر جلیل زه ننگه نه یا بهلام نایی هه سوو، تامه زرویی داگیرساندن و چه په سانی بینهران تا که مه به ست بی، به لکو دهئی شیوه و ناوه روک پیکه وه بناغه ی دراما نجه نه روو، جا له دراما چین ئاسایی به کاند باری خوئاساندن له گه ل باری بنچینه ده گونجی وهک (مه لیک و محمدو سیوی و مانگی ئاوابوو، جه نایی جه ناوه ره و لاس و خه زال) که چی له مهمی ئالان و محاوره ی ئیقتصادی و دلداری و په یمان پهروه ری دا باری بنچینه به پاش ده که ویت، که وایی باری خوئاساندن له و جوړه درامانه دا مه ودا به کی باری بنچینه ده گریته وه، که چی له دراما لیکدراوه کاند حاله تیکی باری گشتی سه ره به باری بنچینه ده گریته وه، جا حاله تی گرتیک بیست یا گریه کی ناسه ره کی، یا سه ره کی (خانزادیکی تر) یا له گرتیکی دووا حاله تی ته قینه وه ی گریه کی سه ره کی بیست (هاواریکی تاساو) یا گریه کی ناسه ره کی، یا له سه ره ئه نجامی ئه نجامه وه ده ست ییده کات ئه م حاله ته ش به زوری له درامای سینه مایی دا ده بیزین ئه وه ی لیره دا بومان روون بیووه وه که باری خوئاساندن دؤخیکی سروشتی هه جوړه به ره مه یکه و له گه ل کارامه یو پسروری چین دا به خوئی داده رزی و خوئاساندن Anitlal هه ره له پیشه کی دا نایی، به لکو «خوی ناساندنی به رده وام» له گه ل به رده وامی درامادایه، گه رها توو هه ره به ره مه لیک خوئاساندنی له باردا نه ئی، به ره مه یکی داخراوی سه ره به خو به و ئه مه ش مانای ئه وه ناگه یینی که ده ئی به به جوړیکی و کراره بیست هه ره تاوه هه موو شتیک به ده سه ته و بدات و هیچ شتیکیش به زوری به دووا ناخری له هه ره به که به کدا، تا بینه رئاگای له به کیتی گشتی دراما که هه بیست و، سه ره تاو ناوه راستی له یاد نه چی و، له سه ره ئه نجام بگات: - بو نمونه: - که - فیکره ت - ده رکرا، توفیق به گک له دبو ه خاندا کردی به هه راو زور که بی هات و بینه زانی که فیکره ت به خوشی به ری تا کری ؛ بهلام توفیق به گک پلانی به رده باران و ته نه که لیدانی ئاشکرا نه کرد، هه ره ها له (خانزادیکی تر) دا که خانزادیکی تر ده لیت: -

دووشته کت هیناوه، بیده، راست ده که ی) بینه ده زانی له هه لوبستی دها توو دا له شکرکی و خانزادیکی تر ئاشت ده به وه، زوریش

راست بوو دوو ئه نگوسته یله که له سه ره تاوه پیشان نه درا، ئه گه رچی هه ره له گه رفانی له شکرکی تا که یار بوون، بینه ریش به و کرده وه به بی نه ده زانی و ایزانم لیره دا له مه به ستی چۆنیتی خوئانه ده ست و خوئانه ده ستی چین و چۆنیتی به دووا خستق و شارده وه ی زانیاری له به که کاند ده گه یین و کاریش ناکاته سه ره خوئاساندن Initial- به لکو به تیشتری ده کات..

له جیهانی درامادا «خوئاساندنی سه ره به خوش هه به، که نووسه ره جه ند برکه به کی زور ناسک له تیکرایی دراما ده گری و له به رایی دیمه نی به که مدا هه ره وه که دیمه تیک ده نووسریته وه و، ده ره هینه ره کانش ده توانن ئه م جوړه خوئاساندنه له ده قه کاند هه لئینجن و، پاش جه نگی جیهانی به کم و به ره و سه روو تر ئه و جوړه خوئاساندن، له سه ره شانوئی کوریدیدا له باو بووه وه. له تاقیکردنه وه خوئامالی به کان و ده قه کانی جیهانیدا پهیره و کراره بوئونه: - له شانوئی «سه لاهه دینی ئه یوی سی سالی ۱۹۲۱ و سالی ۱۹۳۰) و له و شانوگر بیانه ی که دانیا ل قه ساب ده ره بیئان و جل و به رگ و ماکیاجی بو کردوون، له وائوتیلوئی سالی ۱۹۲۹ و سالی ۱۹۳۳ و سالی ۱۹۳۸ له هه ولیرا، هه ره ها شانوئی «به زه ی تاوانبار» ی سالی ۱۹۳۳ که به ناوی قوتانجانیه ی شه وان پیش کوش کرا^(۲۴) هه ره ها شانوئی «بازرگانی فینسیا» ی شکسبیر له سالی ۱۹۳۴ دا به ناوی قوتانجانیه ی ناوه ندنی کورانی هه ولیر نوئزراو، یا له شانوئی «سه لاهه دین ئه یوی» ی (۲۵ سالی ۱۹۳۹ دا که له گه ل شانوئی «رومئو جولیت» ی شکسبیر له سالی ۱۹۴۰ دا به ناوی قوتانجانیه ی سانه وی کوران پیشان دراو، به که میان محمد نافع روسته می شاعیرو، دووه میان نهر عبدالرحمان کیو موکریانی. وه ریان گه رابه، سه ره زمانی کوردی، بیچگه له و شانوگر بیانه له شانوئی (شه ره زادی) توفیق الحکیم دا خوئاساندن «راهیترا، که محمد شکر خلیفه وه ری گه راره ته سه ره زمانی کوردی و له سالی ۱۹۵۷ دا له هه ولیر ده ره بیئاوه و، خوشم رولی کاره که ری جه لادم تیدا بینیه و ئینجا له گه ل ده ست پی کردنی پیشاندان کاره که ران هه موو به ک له دووای به ک به جل و به رگی نواندن ده هاتین و به نواندن برکه به کی گرنگی گفست و گوگانمان ده گوتته وه و، ده رویشتن، به م کرده وه به ش دراما که مان به بینهران ده ناساندو، له نویشکه که ی تیده گه یشتن و باری بنچینه و ته وه ری مملاتی به که کانیان ده ناسی، هه ره کو شانوئی «خاتوو خانزادی» ی حسام الدین الشعب که له سالی ۱۹۵۹ دا له شاری کوزیدا نوئزراوه و، ده ست خه ته که ی لای من پاریزراوه ده بینن خوئاساندنی سه ره به خزل شه وه دا له باری بنچینه و به که کانی دژو نادز هه لیزتر دراوه (والی تورک دیت و ده لیت: - والله ئه گه ر وایی ئه ئی که له شی بجیته وه حریر، پاسه وانی والی دیت و ده لیت: - جه نایی والی میر سلیمان

ئەبەوى بېنىنى. مېرسلئان دىت: - بەلى خاتوو خانزاد لەشكرى بە تەماى عىشى براژتە كە مارهى بكا، لەشكرى دەلئىت: - مېرسلئان سوپا بەكى زورى كۆكردۆتەو، بۇ ئەوئەى بەسەر ناوچەكانى تۇدا بدات و داگېريان بكات. قاوھچى دىت و دەلئىت: - سەرچاوەز ئەكەى بەك حوققەزەهرى بۇ تى ئەكەم، خاتوو خانزاد بە دەردە كەوئىت: - ئەگەر نەمرم تۆلەى براىەكەم ئەكەمەو تەللەشكرى. بەكى لە دانىشتوانى دىوھخان: - وا بارگەى لەشكرى گەيشتە جى، پياوئىكى خاتوو خانزاد: - ئەم گورىسە يشە بۇ خنكاندى لەشكرى. لئىرەدا يىنەر چەند زانبارى بەكى گزنگى لا بەب دەئى و لەمەوداكانى (زەمەن + جىگا + كرده) تى دەگات و تەوور و ئو چوئىتى مەملانى و سەرئەنجامىشى بۇ دەناسىنەرئىت و. بە تەمزروئى بەو چاوەرئى ئەو روودانە ناسكانە دەكات و. بە ئاسانى تى دەگات.

ئىچكە لەو شىوھ خۇناساندانە «خۇناساندنى ئامادەكراو» يش ھەبە. كە تەرادەبەك لە ئاستى خۇناساندنى سەر بەخوئەو. تەنبا ئەكتەرىك. يا حىكايەت خەان. يا كۆرس بە پئشەكى بەكى زۆر خەست نوئىشكى رووداوى گشتى بە نواندىن پىشكەش بە يىنەران دەكات ھەروەك «لە پىنج بەكى سەدەى بىستەم ئەمە روودەدات» مى اللىن زەنگەنە كە بەرئىو بەرى شانۆ رايده گەئىنى. يا لە «راپورت» دا بە شىعر كۆرسى پىنج كەسى بە چەند ووشو دىرئىك گەرىت و دووبارە كۆرئەوئەى دووبارە كۆرئەى لى دەركەين زاخى «راپورت» مان لا روون دەئىتەو.

ئەم جۆرە خۇناساندنە لە درامى رامبارى و فىكرى و فېر كۆرەو راگە باندندا سەر كەوتنى بۆھەبەو. لە ھەمان چەشنىشدا «خۇناساندنى نەتاش ھەبە لە شىوھى ئامادەكراودا ئىنجا بە ھەر شىوازىك بىت ھەروەكو «راپورت» كە بە شىعر كۆرسى بەكەم نوئىشكى فەلسەفەى بىرۆكەى سەرەكبو بزوينەر و مەوداى سەرئەنجامى (راپورت) مان بۇ كورت دەكاتەو. ئەوئەى شاياتى باسېشە ناوى كارەكتەر و ناوئىشانى دراما ھەندى جار بەلكو ھەردەم رۆلى خۇناساندن دەگىرى. ھەروەك «محاوھەى ئىقتىسادى» و دلدارى و پەيمان پەرورەى» و «لە پىناوى ئەوئىن» داى زەكى أحمد ھەنارى و «جەنابى جانەوەر» و پىكەنن بە پىئى ياساى چىرۆك نووس حىسەن عارفو (گۆندەكەم بەجى ناھىلم) كە تەرادەبەك پىوئىستىو ھو فەلسەفەى بىرۆكەى سەرەكبو بزوينەر و. رەفتار و ھەلوئىستى دراماكان دەناسىنئو يارمەنى بىنەر و خوئىندەوار دەدا.

لە درامادا بە گشتى چەند پىداوئىستىكى گزنگ مەرجه نووسەر بەپرەوى بكات لەوانە: پىوئىستى درامانى يا «پىوئىستى شانۆنى» كە

دەبىزى يا ناىزى بۇ ئمۇنە: - مەمۇى پەرورەدەكراوى باوھى داىكىكى وەك (چاوەرەش) دەبوایە ئەم ھەلوئىستە مرقابەتى بەھەبى «شىرو» ش تۆلەى خوى بستىنئو، ناسكە لە رەجەب ماره بكرىت يا «كۆر ئوغلى» مى شفىق محمد ئاوا بەم سوپارمانئىتە ئەسپى «قىرات» بېئىتەو، يا خانزاددىكى تر لە دەروە چەند جار لەشكرى بىنى و يا «رزگار» لە «گۆندەكەم بەجى ناھىلم» دا بگەرىتەو، ئەگىنا ئەو درامانا ئاوا نەدە نووسران لە دراماشدا «پىوئىستى لاوھكى» ھەبەو. ھەر نووسەر ئىكش بە تىرامانى خوى سەبرى مەسەلەكان دەكنات و لاىنى سەرەكەى و ناسەرەكى دەست نىشان دەكات و رەخەش بە دەورى خوى لەگەن تىرامانەكە دەگۆنچى يا ناگۆنچى: - بەلام گزنگى ھەلئىزاردن لەو دەباىە كە نە مەسەلەبەكى لاوھكى دا مەسەلەبەكى نوئىر و گەرەتەر پىراىكرىت لئىرەدا زۆر درامانى خومالى لەم دووبارەدا كەوتونەتە ھەل، گوايە داستان و چىرۆكەكانى كۆنى كۆرد بەبەكتر دەچن، بۆبە (دراماكان) ھەمويان وەك بەكن!!، كەچى وانى بە، گەر وا بوایە ھەمويان بەخووە نەدەدى. يا بەناوى ئەزموننگەرى دەقە جىهانى بەكان دەخرىتە زىر ناوئىشانىكى خومالى و. تاقى كۆرئەو، نەخومالى بەكانىش لئىرە لەوئىدا دەبىزىن و ھەروەك خۇيان دووبارەدەكرىتەو يا بەبەكتر پىنە دەكرىن و، پلانى دەرھىنانىش ئال و گۆر دەكرى و. دەباشە گەر ئەزموننگەرى ھەر شىوھ بازى بىت!!! دەبى شىوھەكان بەبەكتر نەچن. سەرەسپى نووسەر و دەرھىنەرىش لە كۆنئى كۆرئەو مونتاج كۆرئەى نى بە. يا لە كەرەستەو شىوھەبازىدا. بەلكو داھىنانى ھاوئىشەى نىوان واقع و درامايە، بۇ ئمۇنە: - لە (راپورت) دا كە لە سالى ۱۹۷۷ دا نووسراو و لە سالى ۱۹۸۰ دا احمد سالارى ھونەر مەند دەرىپناو. مەسەلەى صوفىي كلاس خوار گەرىت و حىسبى ھىئاگىزى بەكەبشى بۇ بەكەن لە بىستەكاندا ھېچى بەسەرەو نەبوو. لە دراما كەشدا مەبەست ھەلخستى جلى شوروى تەوەرەكانى دىكەبەو لە كۆرئەوارىشدا باو گەر بەكك كۆرەكەى مرد يا كوئىدا. لەبەر چەند ھۆبەكى ئابورى و كۆمەلاىتى ھەولئى ئەو دەدات بووكەكەى لە كۆرئىكى دىكەى خوى ماره بكات. گەرچى كۆرەكەى صوفى نەماو بەلام دراما نووس فؤاد مجىد (۲۶) مىسرى خەبەرى مان و دىتى كۆرەكەى بۇ دەھىنى و صوفى لە ئازارى برپرەى پشنى كىچى دەكەوئە كەول و سەربارى لە بارەكەى گرانتر دەئىت و. لە لاىك زۆرى پىخوشە كۆرەكەى ماىت. تا پىئى شادبىتەو. لە لاىكەى دىكەشدا بىر لەو دەكاتەو گەر ھاتوو كۆرەكەى گەراىدەو چى پىئىت. واژنەكەى لە باوھى «غزى» براكەبىتى و. وەلامى خەلئىش چۆن بداتەو. بۆبە

م. صوفی ده‌بیته ته‌وه‌ری سه‌ره‌کچی بیری بزوبنه‌رو عه‌ودالی ده‌ستگیرکردنی چاره‌نووسی کوره‌که‌ی ده‌بیت. به دلنکی خاویز و گه‌ش‌بینی‌ه‌وه به دو‌وای حه‌قیقه‌ندا گه‌راو می‌زوونکی نوی‌ی بیسته‌کامانی بو ده‌هونیه‌وه، نه‌مه‌ش گرنکترین خالی شانونی داستانی‌ه که له شانونی چاخگیریدا ناییزی.

هه‌روه‌ها له درامادا «پیشاندانی پیوست هه‌به، که کاره هه‌ره گرنکه‌کانی هیلی سه‌ره‌کی‌ه‌و ده‌نویزیو ده‌بیزی ؛ به‌لام «پیشاندانی لاوه‌کی» هه‌موی یا لایه‌نکی پیشان‌نادری بو نمونه:-

توله‌سه‌ندنی شیروو کوشنی سیوی پیوستیه‌کی شانونی‌ه، به‌کرده‌ی ده‌ره‌کی Out Action یا کاری نادیار راده‌گه‌تری به‌لام گه‌ره‌ات و پیشان‌درا حسینیکی زور ووردی بو ده‌کری تا قه‌ناعه‌تی بینر فراوانترو به‌تیریت بو نمونه:- شکایه‌ت‌کردن له «فیکره‌ت» که بووه (فیکره‌ت) لاوه‌کیه، چونکه له پاش هه‌لکشانی مملاتی نیوان هه‌ردوو جه‌سه‌ری (فیکره‌ت) و توفیق به‌گک که زور به‌ماقوولی ده‌هاته‌ لای فیکره‌ت و داوای ری‌دانه بلا‌وبوونه‌وی له‌رزوتایان ده‌کردو زه‌برو زه‌نگی توفیق به‌گک دیتراو هه‌لوستی به‌ریوه‌به‌ری کون، که زور به‌زیره‌کی رولی رونکه‌روه‌ی ده‌دی و جیهانی داپیره‌گه‌وره و جه‌مال و حه‌مه‌ه‌لی کویال پر له قیزی ناره‌زایی، بینه‌ریان گه‌یاند هه‌و قه‌ناعه‌ته که جه‌سه‌ری توفیق به‌گک (فیکره‌ت) وه‌ک مووچه‌خوریگ به‌ده‌کردن ده‌دا، جا احمد سالاری هونه‌رمه‌ند وه‌ک ده‌ره‌ینه‌ریکی وه‌ستا له پیناوی هه‌مان قه‌ناعه‌ت جیهانه‌فراوانه‌که‌ی توفیق به‌گک و یاسا تابه‌تی‌ه‌کانی زیاتر گونا‌ه‌بارکردو به‌لکو نه‌وه‌شی سه‌لماند که ئاده‌میزاد له بوونکی کومه‌لایه‌تیدا برولو بریاره‌و، له دووا چفانوکی «لانه‌وزان»ی تراجیکو‌میدباشدا (رفیق) راده‌گری و خوبه‌به‌کی ره‌وای فاده‌خوبیه‌وه‌و به‌جه‌وه‌ری دراماکه‌ فیره شتان ده‌کات و، له «چه‌خاخه»‌شدا دو‌مینه‌ ده‌داته ده‌ست نه‌فندی‌ه‌ه‌ زار دراوه‌که‌ی چاخانه‌و به‌هه‌پی به‌یازی داده‌نی‌و له «جه‌نایی مفتش» دا به‌به‌ردانه‌وه‌به‌کی پانتول زور ماقوولی ده‌سته‌به‌ک له ماقوولانی سه‌لماند.

راستی‌ه مه‌زنه‌کان

راستی‌ه مه‌زنه‌کان و راستی‌ه لاوه‌کی‌ه‌کان، له‌چین‌دا، وه‌ک بیخ و ریشه‌ی به‌کترین و سه‌ره‌نجامی واقع و می‌زوون و له دوو ئاستی سه‌لی و ئیجایی‌دا ده‌بیزی بو نمونه:- ره‌فتاری که‌ستی‌ی زوحاک و به‌کروکه‌و به‌کری مه‌رگه‌وره‌و، ته‌قیه‌وه‌ی قه‌لای دمدم که نایته‌ روخاندن و،

خوله‌ی خوین ری‌و، فارس ئاغای (کچی کوردستان و) له‌شکری و مشیر ئاغاو، پاوکی سورمی خان، هه‌نای سه‌لبین و پیچه‌وانه‌کانیشیان ئیجایی. بگره له ره‌فتارو که‌ستی‌ی کاوه‌ی ئاسنگه‌رو مه‌موو چاوره‌ش و شیروو. مه‌م و زین و، پیروو لای کوردی کچی کوردستان و صوفی و فیکره‌ت و رزگار.... هتد، گه‌ره‌اتو ده‌ستکاری ئه‌م جو‌ره‌راستیا‌نه‌کرا ده‌نی له ئاستی ری‌چکه‌ی خویان لانه‌درین و، له‌به‌ر رو‌شایی ئه‌م راستیا‌نه‌شدا ته‌کنیک و، په‌بو‌ه‌ندی شانو هونه‌ره‌کانی دیکه‌و، چویتی ده‌ق و پیشاندان ته‌نیا شانش په‌روه‌ده‌ی هونه‌ره‌کانی تری نه‌کردوه، به‌لکو هونه‌ره‌کانی دیکه‌ش پایه‌و پله‌ی شانو‌یان گه‌وره‌ترکردوه، ئه‌م هاوکیشه‌یه‌ش له قوناغه‌کانی می‌زوودا دانه‌پراوه‌و، له‌گه‌ل پروداوه‌کانی دا ره‌وتی کردوه‌و، له‌کیشه‌و مملاتی‌دا بووه..

۲۱- الدكتور عبد العزيز حمودة- البناء الدرامی- ص ۲۴۷ و ۴۶...

۲۲- هه‌مان سه‌رچاوه‌ لاپه‌ره ۴۶ و...

۲۳- م. س. گورکینان- الدراما - نظرية الأدب- ص ۸۱۰، ۸۱۳ و ۸۰۰.

۲۴- جیگای قوتا‌نجانه‌ی شه‌وان له خوارووی نه‌جزاخانه‌ی با‌کوور بو، له شه‌قامی مظفریه‌داو (شفقه‌ الشری) تا راده‌به‌ک به (لولا المحامی) ده‌جیت و دل‌داری غازی و لیلی له چوارچیره‌به‌کی کومه‌لایه‌تیدا پیشان ده‌د او براده‌ریکی غازی ناوی خلیل ده‌نی تاوانیک به‌ ناوی غازی ده‌کا تا لیلی بو خوی بمینه‌وه‌و، غازی ده‌گیری و ده‌دریته‌ دادگا‌و، پاریزه‌ره‌که‌ی زور هه‌ولی بو ده‌داو له دووا تابلودا خلیل به‌زه‌نی به‌ غازی دیته‌وه‌و دان به‌ تاوانی خوی ده‌نی و غازی به‌رده‌بیت و به‌کی له بینه‌ران ناوی محمود کا‌که‌ خان ده‌نی ده‌ست ده‌کاته‌ پارانه‌وه‌و ده‌لیت:- نه‌خشه‌ی له‌ علی‌ کورم بی‌ ئاوا له به‌ندیخانه‌ به‌ر بدری، ئه‌و به‌ریزانه‌ش ئه‌کته‌ره سه‌ره‌کیه‌کان بوون:- عبدالقادر احمد سامی، دانیال قصاب، وه‌بی آگوب، شیت مصطفی، بشیر مصطفی، حکم القاضی، یوسف شیخ‌یحی،

۲۵- تا په‌نجاکان جل و به‌رگ و دیکورو: نه‌کس‌سواری ئه‌و درامانه‌ مابوون و ماموستای نه‌مر جواد رسول ناجی له ده‌ره‌نایی ئوتیلوی سالی ۱۹۵۴ دا سوونکی زوری لی وه‌رگرتن هه‌روه‌ها محمد شکر خلیفه له سالی ۱۹۵۷ دا که شانونی «شه‌هره‌زادی» له هونلی سانه‌ویی کورانی سه‌ر ریگای موصل پیشکه‌ش کرد. به‌کاری هه‌ستان

۲۶- فواد مجید میسری:- داستانی خه‌ج و سیامه‌ندو رومانی (ته‌نه‌که‌ی به‌شارکالی کردوته شانونی و بو‌ئاماده‌ کردنی درامای راپورت یا راپورتیک بو ماموستای می‌زوو سوودی له ۱۲ سه‌رچاوه‌ی می‌زووی و ئه‌ده‌نی وه‌رگرتنه‌وه‌و له واقعی بیسته‌کانی ئه‌م سه‌ده‌به‌ی کوردستان ده‌دوی و حه‌فده‌ کاره‌که‌رو، دوو کوزسی پی‌نج که‌سی و پی‌نج که‌سی روون که‌روه‌ی هه‌به‌و بیره سه‌ره‌کی به‌که‌ی (راپورت) له چیروکیکی نووسه‌ری جه‌زازی «الطاهر وطار» وه‌رگه‌راوه‌ که له‌گه‌ل چهند چیروکیکی دیکه به‌ ناوینشانی (الشهداء یعودون هذا الأسبوع) له سالی ۱۹۷۴ دا بلا‌وکراوه‌ته‌وه‌و پیشاندانی راپورت له شاری سلیمانیدا (۲۰) بیست روژی خایاندوه‌و.